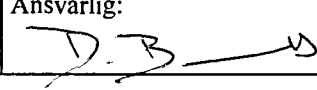

NGU Rapport 97.045

Kartlegging av kreosotforurensning ved Norsk
Wallboard, Vennesla

Rapport nr.: 97.045		ISSN 0800-3416	Gradering: Åpen	
Tittel: Kartlegging av kreosotforurensning ved Norsk Wallboard, Vennesla				
Forfatter: Arve Misund		Oppdragsgiver: Norsk Wallboard		
Fylke: Vest Agder		Kommune: Vennesla		
Kartblad (M=1:250.000) Mandal		Kartbladnr. og -navn (M=1:50.000) 1511-4 Iveland		
Forekomstens navn og koordinater: Norsk Wallboard		Sidetall: 50	Pris: 90	
Feltarbeid utført: august 1996	Rapportdato:	Prosjektnr.: 2721.00	Ansvarlig: 	
Sammendrag: På oppdrag av bedriften Norsk Wallboard i Vennesla har Norges geologiske undersøkelse (NGU) gjennomført en kartlegging av kreosotforurensning på bedriftens område. Arbeidet hadde som formål å fastslå: utbredelse og nivå av forurensningen, grunnforholdenes innvirkning på situasjonen, og hvilke konsekvenser dette vil ha for miljøet og eventuell forurensning til Otra. For å avklare forurensningssituasjonen er det gravd 14 grøfter. Fra disse er det analysert 1 prøve for generell undersøkelse av miljøgifter (GC/MS screening), 11 prøver for polysykliske organiske forbindelser (PAH), 2 prøver for tungmetaller og 2 prøver for bestemmelse av løsmassesammensetningen. Resultatet av undersøkelsen viser at det forurensede laget (kreosotlaget) ligger direkte oppå den gamle markoverflaten, ca. 80 - 160 cm under dagens overflate som ble planert ut i 1948. Mektighet på kreosotlaget er ca. 5 cm. Med en antatt maksimal utbredelse på 450 m², antas kreosotlaget å ha et volum på ca. 20 m³. I prøvene er det påvist til dels meget høye konsentrasjoner av PAH, fra 0,1 - 92 000 µgPAH/g jord. Det forurensede laget sammenfaller med et flislag, som er med på å binde forurensningen slik at den ikke transporteres videre. I prøven som ble analysert ved GC/MS screening ble det ikke funnet andre forurensningskomponenter utover PAH. Det er kun påvist lave konsentrasjoner av tungmetaller i de to undersøkte kull/kokslagene. I den undersøkte vannprøven er de påviste PAH konsentrasjonene under den norske drikkevannsgrensen. På grunn av lavtliggende grunnvannsspeil og tett asfaltdekke er det NGUs vurdering at det ikke eksisterer noen naturlig vei for spredning av den påviste forurensningen. NGU vil derfor anbefale at de forurensede massene blir værende der de er. Som tiltak anbefaler NGU at det på ny legges et tett asfaltdekke over de forurensede massen. Det er ikke behov for videre undersøkelser eller overvåking av området, men ved fremtidig graving i området må en ta hånd om det forurensede laget på en tilfredsstillende måte.				
Emneord: Hydrogeologi	Forurenset grunn		Prøvetaking	
Geokjemi	Kreosot		Kjemiske analyser	
Organisk forurensning			Fagrapport	

INNHold

1 INNLEDNING	5
1.1 OMRÅDEBESKRIVELSE.....	5
1.2 PROBLEMBESKRIVELSE.....	5
1.3 MÅLSETTING.....	6
2 METODIKK	6
2.1 FELTARBEID.....	6
2.1.1 Geokjemisk prøvetaking.....	6
2.1.2 Vannprøvetaking.....	7
2.2 LABORATORIEARBEID.....	7
2.3 KVALITETSSIKRING.....	8
3 RESULTATER	8
3.1 FORURENSNING AV JORD.....	8
3.1.1 Løsmassebeskrivelse.....	8
3.1.2 Organisk forurensning.....	9
3.1.3 Uorganisk forurensning.....	11
3.2 FORURENSNING AV VANN.....	12
4 KONSEKVENSVURDERING	12
5 VIDERE ARBEIDER	12
6 REFERANSER	13

KARTBILAG

97.045-1	Gammel terrengoverflate oppmålt i 1943, M 1:1000
97.045-2	Nytt kart fra 1983 som viser prøvetakingspunkt for vannprøve samt lokalisering av de undersøkte grøftene. M 1:1000
97.045-3	Detaljkart fra det undersøkte området. M 1:250
97.045-4	Viser antatt utbredelse av forurenset område.

FIGURER

Figur 1:	Snitt av grøft gravd i 1993
Figur 2:	Målte verdier av PAH i grøftene som er prøvetatt

TABELLER (i teksten)

Tabell 1:	Prøveliste for sedimentprøver
Tabell 2:	Resultater av PAH-analyser av jordprøver
Tabell 3:	Noen typiske analyseverdier for Benzo(a)pyren (BaP) i forskjellige materialer

FOTOBILAG

- 1: Oversiktsbilde mot Norsk Wallboard
- 2: Oversikt over gravearbeidet
- 3: Detaljbilde av kreosotlaget i Grøft-I
- 4: Detaljbilde av de to kull/kokslagene i Grøft-VII

DATABILAG

- 1: Profilbeskrivelse av Grøft I - XIV
- 2: Analyserapport for sedimentprøve, prøvetatt høsten 1993, SINTEF kjemi
- 3: Analyserapport for sedimentprøver, prøvetatt august 1996, SINTEF kjemi
- 4: Analyserapport for vannprøve, prøvetatt 21. oktober 1993, SINTEF kjemi
- 5: Analyserapport for uorganisk analyser av jordprøver prøvetatt august 96, NGU

1 INNLEDNING

1.1 Områdebeskrivelse

Bedriften Norsk Wallboard ligger ved tettstedet Vennesla, i Vennesla kommune. Industriområdet ligger i dag delvis på en terrasseflate (se Fotobilag 1) avsatt under isavsmeltningsperioden i Sør-Norge for ca. 10 000 år siden. Dette er elvetransporterte masser som vesentlig består av grov sand til grus og rundede steiner med diameter på ca. 5 cm. I den gamle markoverflaten er det utviklet podsolprofil med tydelig bleikjordslag og utfellingslag. Under dette er det naturlig fargede masser.

Det meste av industriområdet, inklusiv det området hvor det er påvist forurensning, er i dag dekket med asfalt, og det er plassert kummer for oppsamling av overflatevann. Det er derfor svært lite (om noe) vann som trenger ned til de forurensede massene. Under gravingen ned til dyp på 2,4 m under terreng ble det ikke påvist grunnvann. I vestlig retning mot Otra er det fjell i dagen. Ved å sammenligne kartbilag 97.045-01 (fra 1943) og kartbilag 97.045-2 (fra 1983) ser en at noe av fjellet er sprengt vekk for å få større lagringsplass for tømmer. Utfra det eldste kartet kan man også se at det tidligere var en naturlig senkning i terrenget ned mot Otra i den nordvestlige delen av tomte. Dette området er nå fylt ut, men utgjør trolig det naturlige avrenningsområdet for grunnvannet. Alt overflatevann på industriområdet blir i dag samlet opp og slippes ut i Otra, mens prosessvannet føres i ledning ut i Kristiansandsfjorden. I bunnen av dalen er det et lite kildeutslag som (kartbilag 97.045-2) trolig representerer grunnvannsavrenningen fra industriområdet. Vannføringen 21. august 1996 var 1 liter/minutt. Prøvetaking her vil trolig avdekke om det skjer transport av forurensning ut mot Otra.

1.2 Problembeskrivelse

Ved Norsk Wallboard, Vennesla, ble det i 1993 under graving av grøft påtruffet forurensede masser liggende oppå den tidligere terrengoverflaten, ca. 1 - 1,5 m under dagens planerte industriområde (se figur 1). Forurensningen var en svart, seig masse som var blandet med flis og luktet sterkt. Analyser viste at det var til dels store mengder med PAH-forbindelser, og at det sannsynligvis var snakk om en kreosotforurensning p.g.a. impregnering av tømmer. Edvin Skaiå, tidligere personalsjef ved Norsk Wallboard, mente forurensningen kunne stamme fra impregnering av jernbanesviller i forbindelse med byggingen av Setesdalsbanene i 1896. Ved den tids impregnering var det sannsynligvis ikke trykktank, men basseng der tømmeret ble badet i impregnering ved høy temperatur over lang tid. Det impregnerte tømmeret ble så satt til avrenning på et noenlunde flatt område. Dagens jernbaneskiner ligger på fyllmasser som dekker det forurensede området. Det må derfor være andre skinner som eventuelt har transportert det impregnerte tømmeret. Området var da eid av Vigeland Bruk som hadde

sagbruk i dette området. Siden er dette området blitt fraskilt Vigeland Bruk og gitt av Vennesla kommune til Norsk Wallboard da bedriften ble etablert ca. 1950. Lokalhistorikeren Jørgen Ås, tidligere redaktør av Vennesla Tidene, kjente ikke til at det hadde vært impregnering på området og mente derfor at forurensningen måtte stamme fra perioden da Vigeland hadde smelteverk på området midt på 1700-tallet. I fyllmassene over kreosoten er det i flere av gropene påvist et eller to lag med kull og koks. Koksen stammer trolig fra smelteverksdriften på 1700-tallet, der det ble brukt i masovnen, mens kullet kan stamme fra denne perioden eller fra dagens smelteverk. Området ble trolig planert ved etableringen av Norsk Wallboard ca. 1950. I de senere år er området blitt asfaltert og tjener i dag som lagerområde for tømmer og flis.

1.3 Målsetting

Formålet med denne undersøkelsen var å avklare følgende forhold:

- utbredelse og nivå av forurensningen
- grunnforholdenes innvirkning på forurensnings-situasjonen
- hvilke konsekvenser dette vil ha for miljøet og eventuell forurensning til Otra
- komme frem til en konklusjon som beskriver behovet for videre undersøkelser, overvåkning eller tiltak eller begrunnelse hvorfor saken eventuelt kan avsluttes uten videre tiltak
- I brevet fra SFT datert 19. mars 1996 er det stilt krav til å dokumentere innhold og utbredelse av PAH forbindelser i grunnen. Det er også krav til å dokumentere hvilke andre stoffer utenom PAH som ligger i grunnen.

2 METODIKK

2.1 Feltarbeid

2.1.1 Geokjemisk prøvetaking

Feltundersøkelsene ble utført av NGU v/ Arve Misund og Ola Magne Sæther. For å få en best mulig oversikt over forurensningen ble det benyttet en gravemaskin til å grave 14 grøfter, ca. 2 m dyp, 2,5 m lang og 1 m brei. Profilene er beskrevet i Databilag 1. Fotobilag 2 gir et oversiktsbilde over gravearbeidet. Det ble tatt i alt 27 prøver fra de forskjellige lagene. Av disse er det analysert 1 prøve for generell undersøkelse av miljøgifter (GC/MS screening), 11 prøver for polysykliske organiske forbindelser (PAH), 2 prøver for tungmetaller og 2 prøver for bestemmelse av løsmassesammensetningen. Analyseprogrammet for sedimentprøvene er beskrevet i tabell 1. Prøvene ble tatt med en liten feltspade (se Fotobilag 5), og ved bruk av engangshansker. Prøvene er oppbevart på glassflasker i kjølerom. I de mest forurensede grøftene er det også tatt ut prøver av antatt rene masser, ca. 0,5 - 1 meter under det forurensede kreosotlaget som ligger oppå den gamle terrengflaten.

Tabell 1: Prøveliste for sedimentprøver fra industriområdet til Norsk Wallboard, Vennesla (for beskrivelse av metodene se under Laboratoriearbeid).

Grøft	Prøvenr.	Lag	Prøvedyp (cm)	Analyse
I	1	kreosot	140	GC/MS-screening
I	2	'reint'	200	PAH, kornfordeling
II	5	kreosot	125	PAH
II	26	'reint'	210	PAH
IV	9	kreosot	85	PAH
IV	28	'reint'	200	PAH
V	11	kull/koks	80	PAH
VII	13	kull/koks	65-80	ICP (metaller)
VII	14	kull/koks	97-107	ICP (metaller)
VII	16	svart jord	122	PAH
VIII	18	svart jord	155-161	PAH
XIV	23	kreosot	140-145	PAH
XIV	24	'reint'	180	PAH, kornfordeling
XIII	25	'rein' elvegrus	100	PAH

2.1.2 Vannprøvetaking

Norsk Wallboard kjente til at det var et lite kildeutslag i bunnen av den oppfylte dalen i den NV-delen av tomte (kartbilag 97.045-2). Det ble derfor bestemt å bruke dette kildeutslaget til prøvetaking av grunnvannsavrenningen fra industriområdet. Dette ville gi en vel så representativ prøve sammenlignet med en grunnvannsbrønn. Under feltarbeidet 21. august 1996 ble vannføringen målt til 1 liter/minutt. Seinere viste det seg at røret i lange perioder ikke fører vann, men den 22. Oktober var det vann i røret og en prøve ble tatt for analyse ved SINTEF Oslo. Det ble tatt 1 liter prøve for analyse av PAH som ble oppbevart kjølig og sendt med ekspresspost til laboratoriet for analyse. Til emballasje ble det benyttet en brun 1 L glassflaske (GL 45) med PTFE lokk i henhold til SFT veiledning for miljøtekniske grunnundersøkelser, nr. 91.01. (Statens forurensingstilsyn, 1991)

2.2 Laboratoriearbeid

Ved NGU ble det utført følgende analyser:

For uorganisk analyse er det benyttet NGUs standard prosedyrer for bestemmelse av kationer (Ødegård og Andreassen, 1987). Masseprøvene er basert på analyse av syreuttrekk (1 gram

prøve og 20 ml 7N HNO₃) ved autoklavopplutning etter Norsk Standard NS4770 (1980). Elementer og deteksjonsgrenser fremgår av Databilag 5.

De organiske analysene er utført ved SINTEF SI. Her er det analysert for:

- bisykliske aromatiske hydrokarboner (inkludert naftalen)
- polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH)
- andre polysykliske organiske forbindelser (POM)
- generell undersøkelse av miljøgifter (GC/MS screening) for prøve nr. 1

Metoder og deteksjonsgrenser er beskrevet i Databilagene 2 - 4.

2.3 Kvalitetssikring

NGU laboratoriet er akkreditert for ICP-AES. Laboratoriet er ikke akkreditert for Coulter metode for kornfordelingsanalyse. SINTEF-SI er akkreditert for PAH i jord. SINTEF er ikke akkreditert for PAH i vann eller GC/MS-screening. Vannprøvene ble sendt på raskeste måte til Oslo. Denne rapporten er kvalitetskontrollert ved NGU før den endelige versjonen trykkes. Dette ivaretas ved at fagsjefene er ansvarlige for innholdet i rapporten.

3 RESULTATER

3.1 Forurensning av jord

3.1.1 Løsmassebeskrivelse

I de gravde grøftene varierer dypet til den opprinnelige markoverflaten fra 40 cm i sør til 160 cm i nord. Den opprinnelige terrengoverflaten heller altså fra SØ mot NV ut mot Otra slik det fremgår av kartbilag 1. Over den opprinnelige markoverflaten er det forskjellige typer fyllmasser. Fyllmassene består vesentlig av stedeagne masser (elvegrus), men det er deponert jernbanesviller av tre, mursteiner og det er i flere grøfter påvist 1 til 2 markerte kull/kokslag. Det er gravd 14 grøfter i det undersøkte området, og lokaliseringen av disse fremgår av kartbilag 2 og 3.

Den opprinnelige markoverflaten er påvist der en treffer på det opprinnelige jordprofilet. Dette er et podsolprofil som kjennetegnes med et humuslag, et underliggende bleikjordslag (lysegrått) som følges av et rødt/brunt utfellingslag (bl.a. jernutfellinger).

For å vurdere transporthastigheter i grunnvann og massenes evne til å binde forurensning er det gjort to kornfordelingsanalyse for sedimentprøver fra 2m dyp i Grøft-2 (prøve nr. 2) og fra 1,8 m dyp i Grøft-XIV (prøve nr. 24). Resultatene viser at det er lite finstoff i avsetningen, med de minste fraksjonene fra 0,1 - 0,2 mm størrelse. Prøvene er også godt sortert og dette

viser at massene er avsatt av rennende vann med høy nok hastighet til at finpartiklene har blitt transportert videre.

3.1.2 Organisk forurensning

Det er påvist til dels meget høye konsentrasjoner av PAH, bisykliske forbindelser (vesentlig Naftalen) og POM. For PAH er det påvist fra 0,1 - 92000 µgPAH/g jord i prøvene. Resultatene er presentert i tabell 2 og i Databilag 2 og 3. I figur 2 er det vist en grafisk fremstilling av PAH-konsentrasjoner mot dypet i grøftene som er prøvetatt. De høye konsentrasjonene er knyttet til bestemte lag i avsetningen. Tykkelsen på laget varierer fra 0 til 15 cm tykkelse, men er i gjennomsnitt 4 - 8 cm tykt.

Tabell 2: Resultater av PAH-analyser i µg/g (ppm) av jordprøver fra fabrikkområdet til Norsk Wallboard. Nederlandske C-verdier i følge Moen et al. (1986). Norske grenseverdier i følge Statens forurensningstilsyn (1995).

Grøft nr.	Prøvenr.	Tørrestoff %	Sum PAH	Benzo(a) pyren	Sum bisykliske forb.*	Sum POM	Tot. Sum identifiserte	Merknad
I	1a		28000	760	15000	3000		Analysert 1993
I	1	58	i.a.					Kreosotlag
I	2	96	0,2	<	0,2	0,02	0,4	'Reint' lag
II	5	88	9900	185,8	8000	950	18812	Kreosotlag
II	26	96	29	0,77	1,1	1,5	32	'Reint' lag
IV	9	58	92000	2001,7	53000	8600	152897	Kreosotlag
IV	28	97	0,1	<	0,3	0,01	0,4	'Reint' lag
V	11	80	280	17	50	10	339	Kull lag
VII	16	50	11	<	120	2,9	134	Svart jord
VIII	18	62	2,2	<	8,1	0,1	10	Svart jord
XIII	25	85	3,1	0,24	0,2	0,08	3,4	'Reint' lag
XIV	23	95	5000	119,4	65	260	5350	Kreosotlag
XIV	24	96	0,6	0,02	0,01	i.p.	0,6	'Reint' lag
Nederl. C-verdier							40	
Norge				0,1			5	

< = mindre enn kvantifiseringsgrensen for de enkelte forbindelser (0,01-4 µg/g).

* = Naftalen regnes vanligvis som en PAH forbindelse, men den har to benzenringer (bisyklisk) og er i analysen fra SINTEF sortert under bisykliske forbindelser. For eksakte verdier se Databilag 2 - 4.

I Fotobilag 3 er kreosotlaget vist i Grøft I. Norsk Wallboard ble først oppmerksom på dette laget i forbindelse med graving av en kloakkgrøft på fabrikkområdet i 1993. Det ble da konstatert at avfallet var deponert på opprinnelig terrengflate. Det er kun i Grøft II at det er observert to kreosotlag. Det er uvisst hvorfor det øvre laget (ca. 40 cm under terreng) ligger der, men det er trolig masser som er lagt der etter graveaktivitet i området.

I Grøft I, II, III, IV og XIV var det under prøvetakingen til dels sterk lukt av kreosot. Det antatte kreosotlaget utgjør den undre delen av et brunt flislag som i alle grøftene ligger direkte på den opprinnelige markoverflaten. Organisk forurensning bindes ofte sterkt til organisk materiale. Flislaget kan derfor bidra til at kreosotforurensningen blir mindre mobil. I Grøft-XIV er imidlertid kreosoten påvist i et svart lag som består av meget hardt «sammenlimt» elvegrus.

I følge Wachtmeister og Sundstrøm (1986) utgjør følgende lavere PAH-forbindelser de vesentligste bestanddelene (70%) i kreosot: naftalen, fenantren, antracen, acenaften og pyren. Fra tabell 3 kan en i tillegg se at normalinnholdet av benzo(a)pyren (BaP) i kreosot er ca. 200 µgBaP/g.

Tabell 3: Noen typiske analyseverdier for Benzo(a)pyren (BaP) i forskjellige materialer. Etter Lindstedt og Sollenberg (1980).

Materialer	µg BaP/g
Steinkullbek	14 000
Steinkulltjære	2 000 - 5 000
Petroleumsbek	2 000
Kreosot	200
Carbon black	6 - 192
Bensinmotoravgasser, kondensat	72
Tretjære	16 - 36
Brukt motorolje	10
Asfalt	0,1 - 27
Skiferolje	3
Brukt gnistbearbeidingsolje	1,4
Bensin	0,03 - 6,2
Råolje	0,04 - 1,6
Dieselolje	0,07
Løslighet i vann	0,003

For to av analysene fra Grøft-II (prøve 5) og Grøft-XIV (prøve 23) er innholdet av BaP mellom 100 og 200 µgBaP/g, som tyder på at kilden til forurensningen er kreosot. I det

forurensede laget i Grøft-VI (prøve 9) er det påvist de høyeste konsentrasjoner av organiske miljøgifter, og her er verdien for BaP målt til 2000 µgBaP/g. I følge tabell 3 kan dette tyde på at forurensningskilden kan være steinkulltjære, og denne teorien styrkes ved at det rett over prøvepunktet er det et lag som inneholder kull. Utfra detaljanalysene i Databilag 2 og 3 og lukten kan en anta at forurensningen stammer fra bruken av kreosot og/eller steinkulltjære.

I grøft V og XIV kan man trolig fastslå utbredelsen av kreosotlaget mot sør og vest. I den NV-lige delen av Grøft-V (prøve 11) er det påvist 280 µgPAH/g tørrstoff i et svart kokslag. I den SØ-lige delen av Grøft-V finnes ikke dette kokslaget, og det kan heller ikke registreres kreosotlukt av løsmassene. Tilsvarende kiler kreosotlaget ut i vestlig retning i Grøft XIV. I nordlig retning er det kun påvist 2,15 µgPAH/g i Grøft-VIII (prøve 18) og det ble ikke registrert kreosotlukt under prøvetakingen. Mot øst er det kun påvist 10,6 µgPAH/g i Grøft-VIII (prøve 16). I de øvrige grøftene ble det ikke registrert noen mistenkelige lag eller lukter som skulle indikere at det var forurensede masser i disse områdene. Det er derfor ikke utført analyser på prøvematerial fra disse grøftene. I kartbilag 97.045-4 er den antatt maksimale utbredelsen av forurensningen indikert med stiplet linje. Dette er et areal på ca. 450 m². Med en gjennomsnittlig tykkelse på kreosotlaget på ca. 5 cm blir volumet av de forurensede massene anslått til ca. 20 m³. Dette må på grunn av de foretatte undersøkelsene betraktes som et øvre anslag for mengde kreosot som ligger i grunnen.

For å undersøke om det var andre miljøfarlige organiske forbindelser i det forurensede laget i Grøft-I ble det gjort en GC/MS screening analyse av prøve 1 (se Databilag 3). Det ble funnet 1200 µg/g kromatograferbart materiale. PAH-forbindelser utgjorde hovedmengden av disse. Sum av innhold av noen PAH forbindelser (naftalen, fenantren, fluoren og pyren) var ca. 300 µg/g. Det ble ikke påvist oljerelaterte hydrokarboner i prøven.

3.1.3 Uorganisk forurensning

Det ble tatt to jordprøver for å undersøke om det kunne være andre stoffer enn PAH som kunne være en forurensningstrussel. Prøvene ble tatt fra to kull/kokslag i Grøft-VII (prøvenummer 13 og 14 i tabell 1). De to kull/kokslagene er vist i Fotobilag 4. Resultatene fra ICP-analysen finnes i Databilag 5. Det er lave konsentrasjoner av kadmium, kopper, krom, nikkel og sink. Med hensyn til bly er innholdet i den ene prøven 68 mg/kg som er over den norske grenseverdien for følsomt arealbruk. Arealbruket på Norsk Wallboards bedriftsområder er imidlertid slik at de norske grenseverdiene ikke er relevante i dette området. Den nederlandske C-verdien for bly er satt til 530 mg/kg.

3.2 Forurensning av vann

Det er analysert en vannprøve for å undersøke om det skjer avrenning av PAH-forbindelser fra det forurensede området til Otra-vassdraget. Analyseresultatet finnes i Databilag 4 og viser at PAH-forbindelser finnes bare i svært lave konsentrasjoner. Det er påvist totalt 0,035 µgPAH/l som fordeler seg på 0,011 µg/l fenantren og 0,024 µg/l fluoranten. Den norske drikkevannsgrensen for sum PAH er 0,2 µg/l (Sosial- helsedepartementet, 1995).

4 KONSEKVENSVURDERING

På fabrikkområdet til Norsk Wallboard er det beregnet at det ligger ca. 20 m³ med til dels sterkt PAH-forurensede masse. Der PAH-forurensningen er påvist ligger den rett oppå den naturlige terrengoverflaten som ligger mellom 80 og 120 cm under dagens planerte overflate fra 1948. Selve fabrikkområdet ligger på en tørr elveterrasse med lavt grunnvannsspeil, slik at den eneste tenkelige eksponeringsveien for forurensningen er via nedbør som infiltrerer i grunnen. Teoretisk kan en da transportere forurensningen ned til dypereliggende grunnvann som igjen fører forurensningen til Otra-vassdraget. I det forurensede området er imidlertid grunnen dekket med asfalt slik at nedbøren samles opp i dreneringssystem. Dette gjør at forurensningen ligger helt tørr under asfalten slik at det ikke skjer transport av forurensningskomponenter ut av området. At det etter så mange år fremdeles er så høye konsentrasjonene av PAH i grunnen er indirekte et bevis for at det i svært liten grad skjer utlekking av forurensning fra området. Asfaltdekket hindrer også en direkte eksponering av forurensningen i overflaten .

I kildeutslaget ved Sommerkilen ble det målt avrenning på 1 liter/minutt under feltarbeidet i august. I september var kilden tørr, mens den begynte å renne igjen i oktober. Dette viser at det er svært lite grunnvannsavrenning fra området, og dermed heller ingen fare for noen betydelig tilførsel av forurensning til Otra. Grunnvannsspeilet i avsetningen antas å ligge så lavt at det ikke under noen omstendigheter vil komme opp i de forurensede massene.

5 VIDERE ARBEIDER

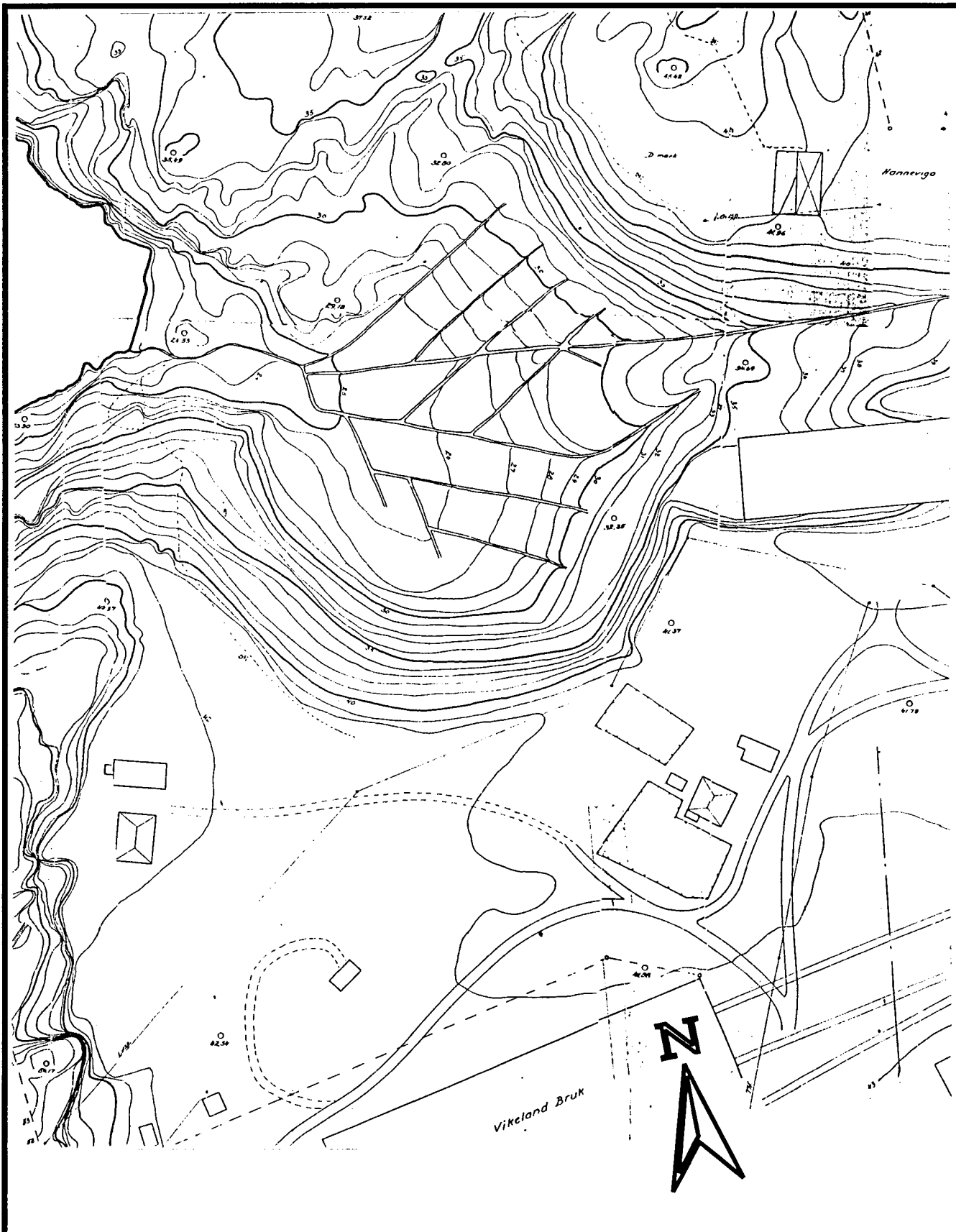
NGU vil derfor anbefale at de forurensede massene blir liggende der de er. Som tiltak anbefaler NGU at det på ny legges et tett asfaltdekk over de forurensede massene. Det er ikke behov for videre undersøkelser eller overvåkning av området, men ved fremtidig graving i området må en ta hånd om det forurensede laget på en tilfredsstillende måte.

6 REFERANSER

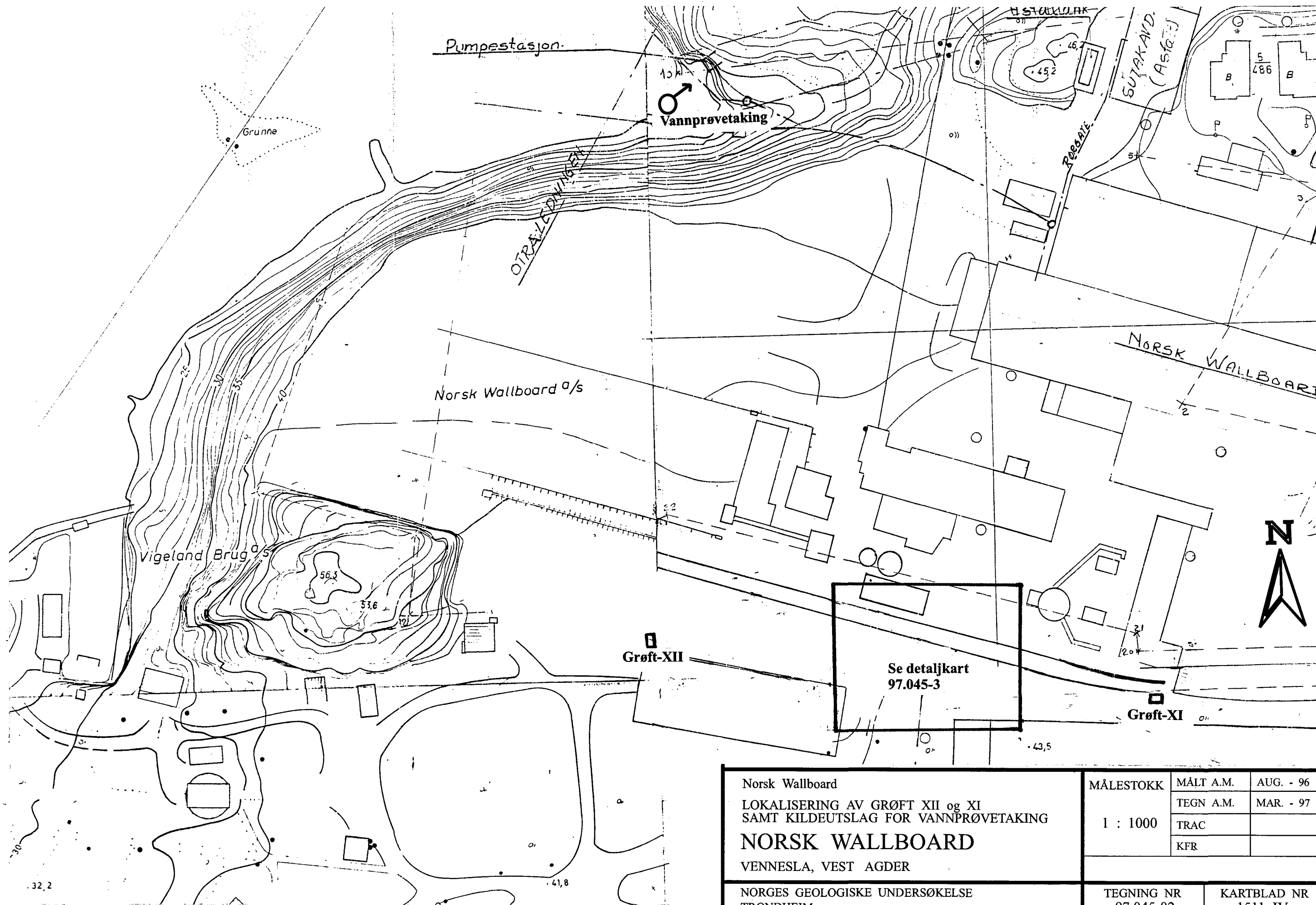
- Lindstedt, G. og Sollenberg, J. 1980: Polyaromater i arbeidsmiljøen, *Arbete och Halsa 1980:1* (Arbetarskyddstyrelsen, Stockholm).
- Moen, J.E.T., Cornet, J.P. og Evers, C.W.A. 1986: Soil protection and remedial action: criteria and decision making and standarization of requirements. In: *Contaminated soil*, ed. Assink J.W. og Vanderbrink W.J., Martinus Hijhoff Publishers, Dordrecht.
- Sosial- helsedepartementet, 1995: Forskrift om vannforsyning og drikkevann m.v.. *Forskrift gitt 1. Januar 1995*, Sosial- helsedepartementet, Oslo.
- Statens forurensningstilsyn 1991: Veiledning ved miljøtekniske grunnundersøkelser. *SFT-veiledning nr. 91.01*
- Statens forurensningstilsyn 1995: Håndtering av grunnforurensningssaker. Foreløpig saksbehandlerveiledning. *SFT Rapport 95:09*
- Wachtmeister, C.A. og Sundstrøm, G. 1986: Miljøgifter och miljøfororeningar - en oversikt med eksempler från yttre miljø och arbetsmiljø. I *Iversen, T-H (red.) Kjemiske miljøgifter 2, Effekter på biologiske systemer*. Universitetsforlaget AS, Norge.
- Ødegård, M. & Andreassen, B.Th. 1987: Methods for water analysis at the Geological Survey of Norway. In: *Geomedical Consequences of Chemical Composition of Freshwater. The Norwegian Academy of Science and Letter*, p133-150.

KARTBILAG

- 97.045-1 Gammel terrengoverflate oppmålt i 1943, M 1:1000
- 97.045-2 Nytt kart fra 1983 som viser prøvetakingspunkt for vannprøve samt lokalisering av de undersøkte grøftene. M 1:1000
- 97.045-3 Detaljkart fra det undersøkte området. M 1:250
- 97.045-4 Viser antatt utbredelse av forurenset område.

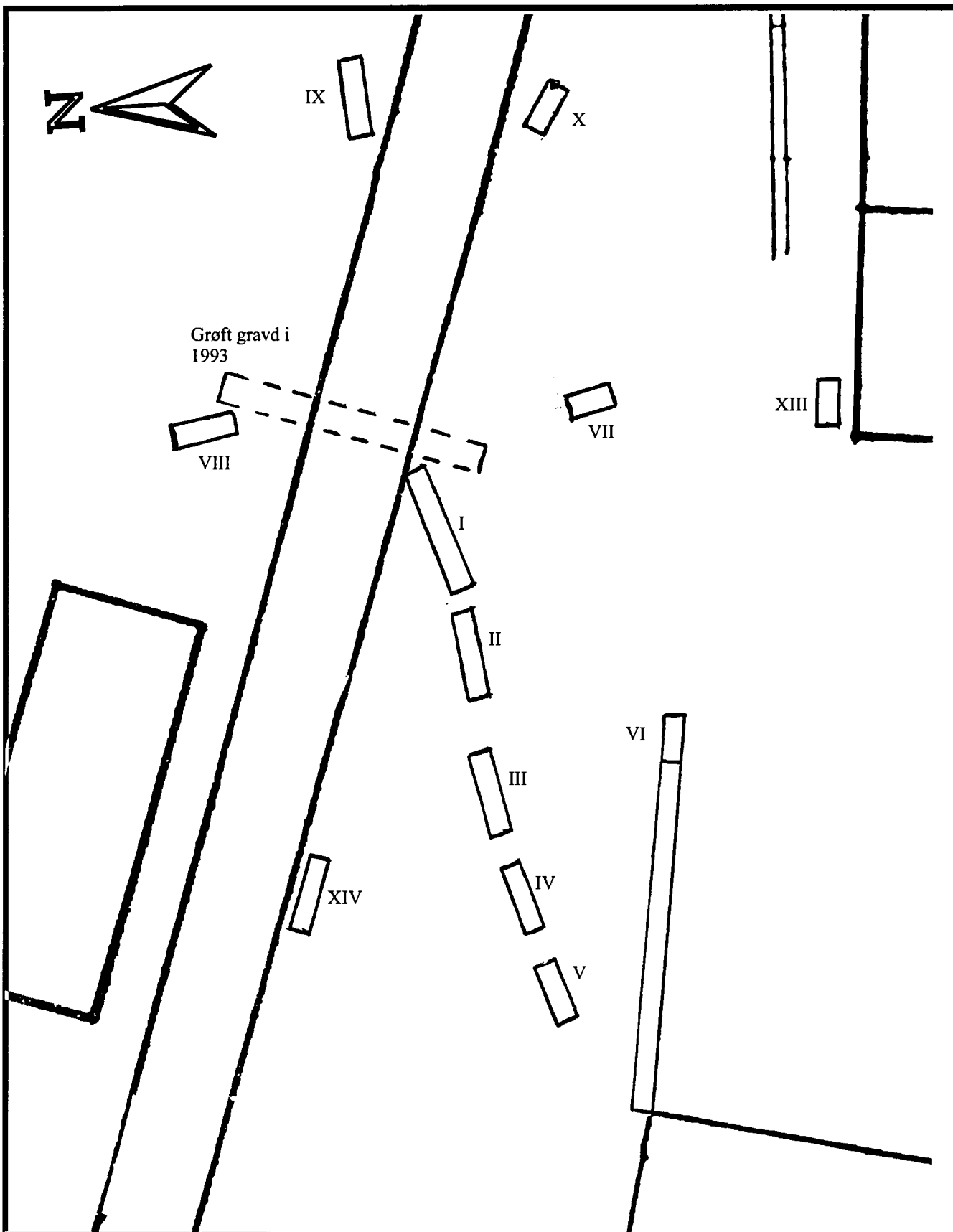
Norsk Wallboard GAMMEL TERRENGOVERFLATE OPPMÅLT I 1943 NORSK WALLBOARD VENNESLA, VEST AGDER	MÅLESTOKK	MÅLT R&B	1943
	1 : 1000	TEGN A.M.	MAR. - 97
		TRAC	
		KFR	
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE TRONDHEIM	TEGNING NR 97.045-01	KARTBLAD NR 1511 IV	

Se detaljkart
97.045-3

Norsk Wallboard LOKALISERING AV GRØFT XII og XI SAMT KILDEUTSLAG FOR VANNPRØVETAKING NORSK WALLBOARD VENNESLA, VEST AGDER	MÅLESTOKK	MÅLT A.M.	AUG. - 96
	1 : 1000	TEGN A.M.	MAR. - 97
		TRAC	
		KFR	
NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE TRONDHEIM	TEGNING NR 97.045-02	KARTBLAD NR 1511 IV	

Norsk Wallboard

LOKALISERING AV GRØFT I - XIV

NORSK WALLBOARD

VENNESLA, VEST AGDER

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
TRONDHEIM

MÅLESTOKK

1 : 250

MÅLT A.M.

AUG. - 96

TEGN A.M.

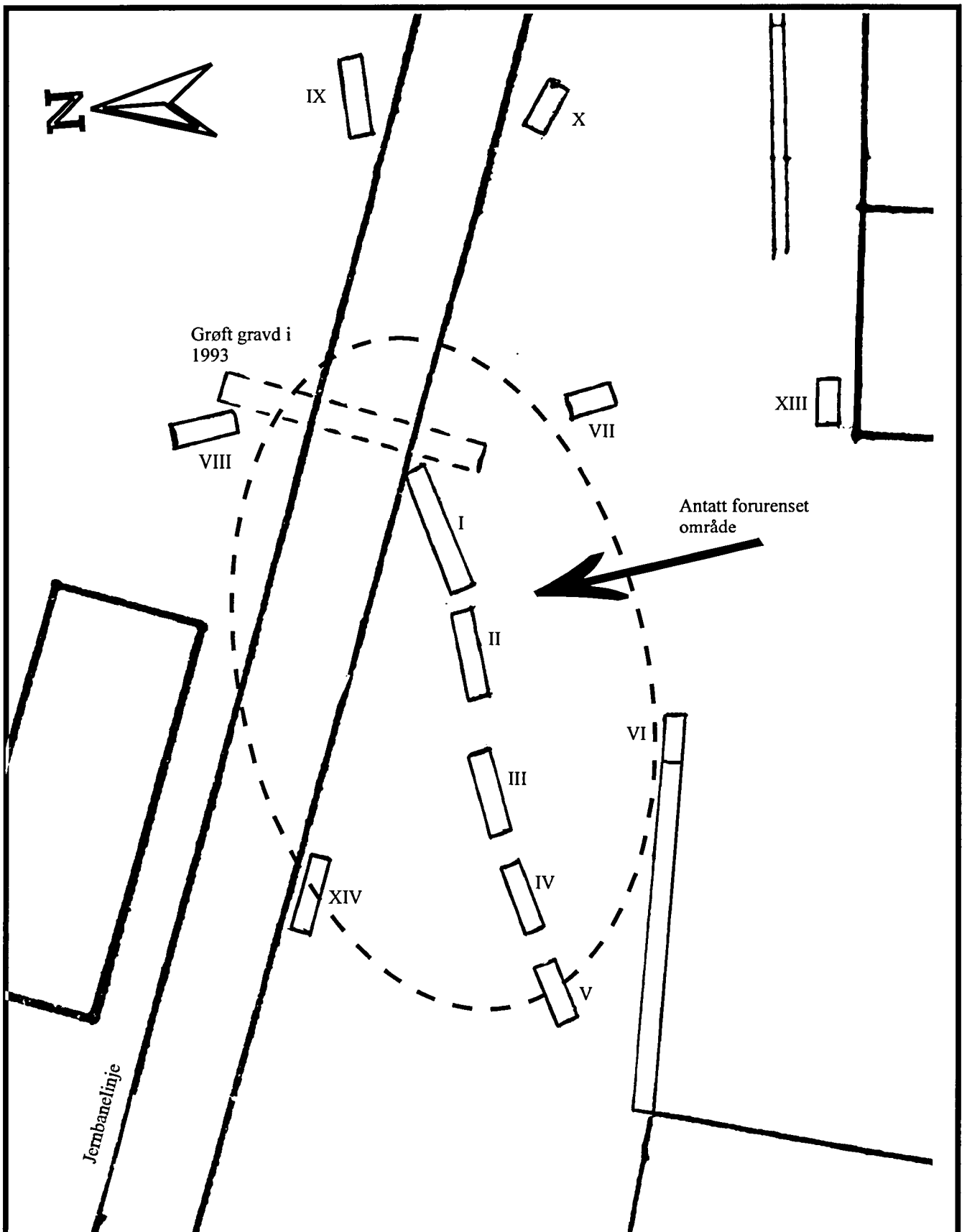
MER. - 97

TRAC

KFR

TEGNING NR
97.045-03

KARTBLAD NR
1511 IV

Norsk Wallboard

ANTATT FORURENSET OMRÅDE

NORSK WALLBOARD

VENNESLA, VEST AGDER

NORGES GEOLOGISKE UNDERSØKELSE
TRONDHEIM

MÅLESTOKK

1 : 250

MÅLT A.M.

TEGN A.M.

TRAC

KFR

AUG. - 96

MER. - 97

TEGNING NR
97.045-04

KARTBLAD NR
1511 IV

FOTOBILAG

- 1: Oversiktsbilde mot Norsk Wallboard
- 2: Oversikt over gravearbeidet
- 3: Detaljbilde av kreosotlaget i Grøft-I
- 4: Detaljbilde av de to kull/kokslagene i Grøft-VII
- 5: Prøvetaking i Grøft-II

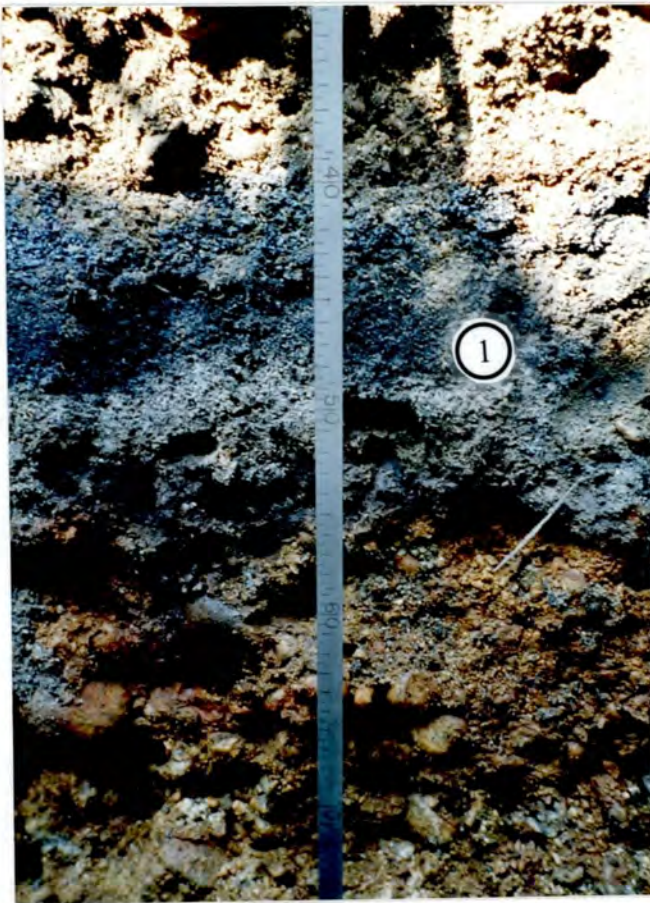

Fotobilag 1: Oversiktsbilde mot Norsk Wallboard

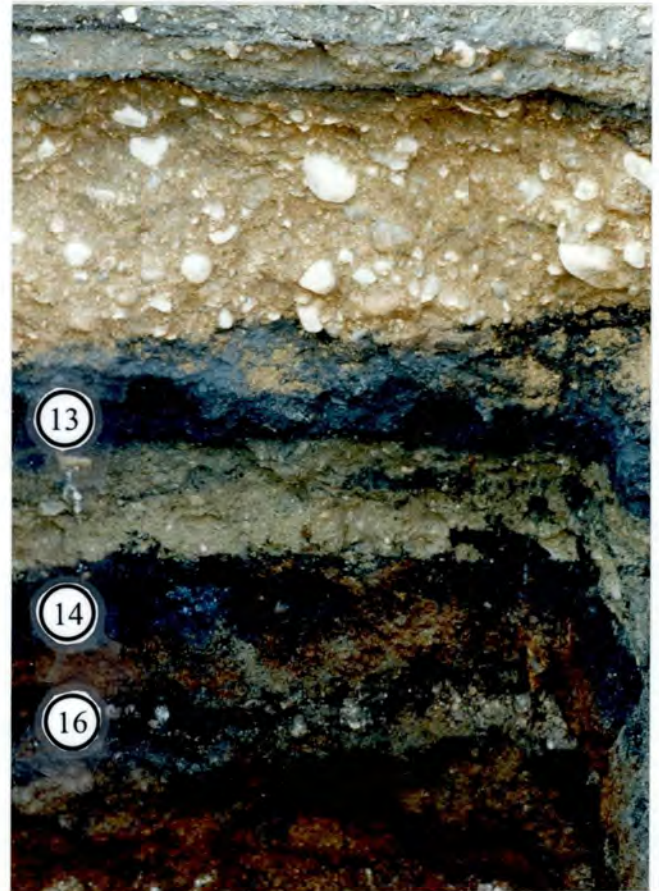

Fotobilag 2: Oversikt over gravearbeidet

Fotobilag 3: Detaljbilde av kreosotlaget i Grøft-I

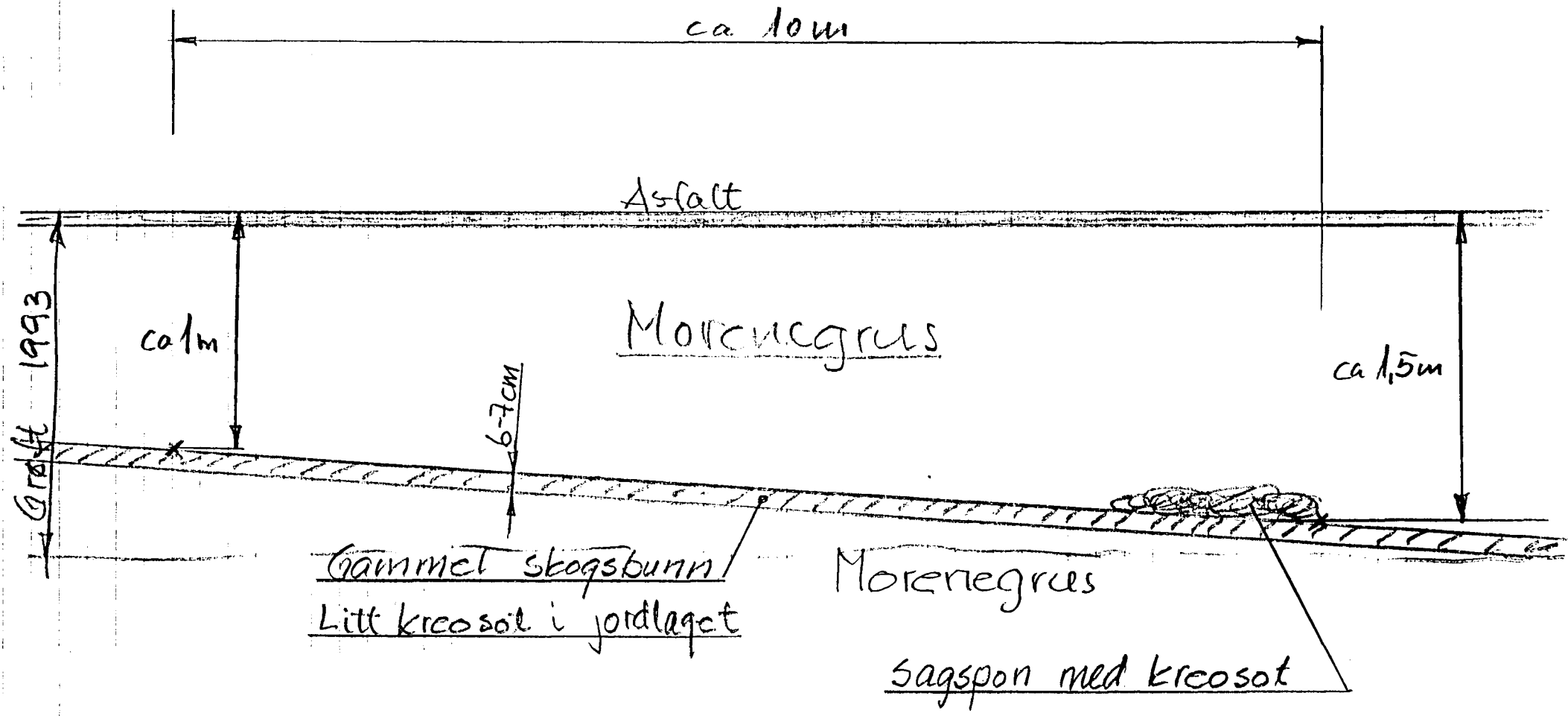
Fotobilag 4: Detaljbilde av de to kull/kokslagene i Grøft-VII

Fotobilag 5: Prøvetaking i Grøft-II

FIGURER

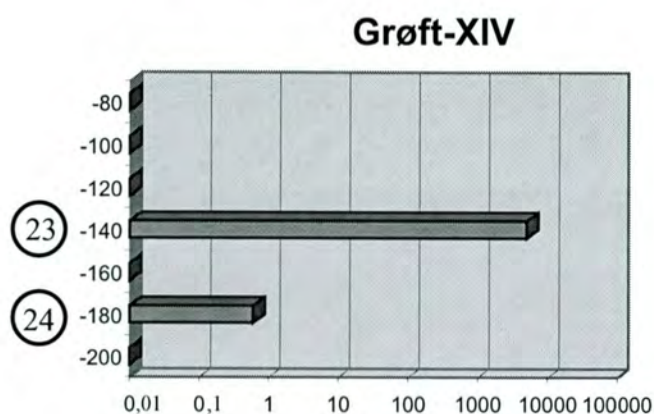
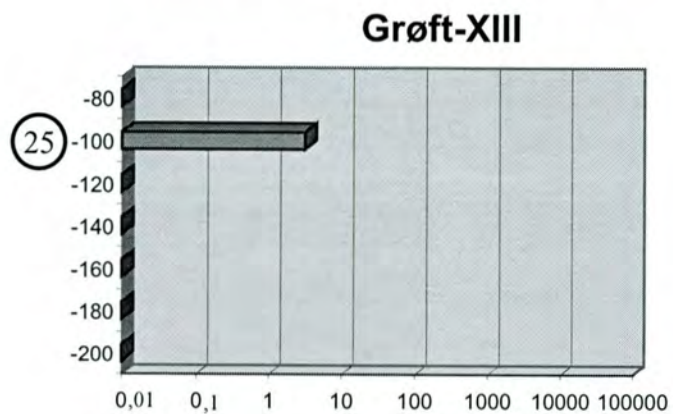
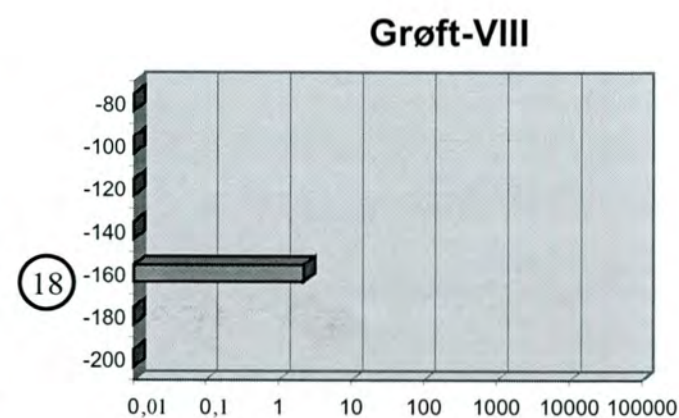
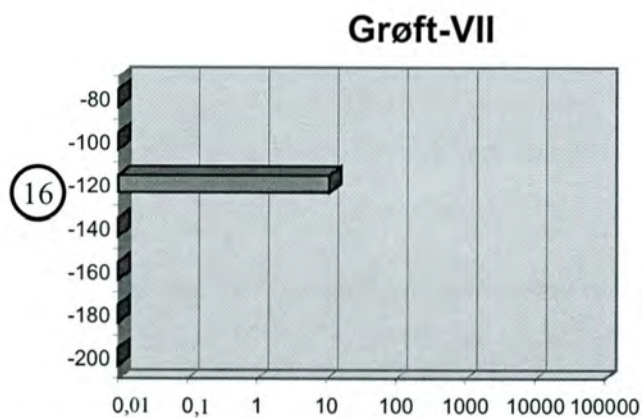
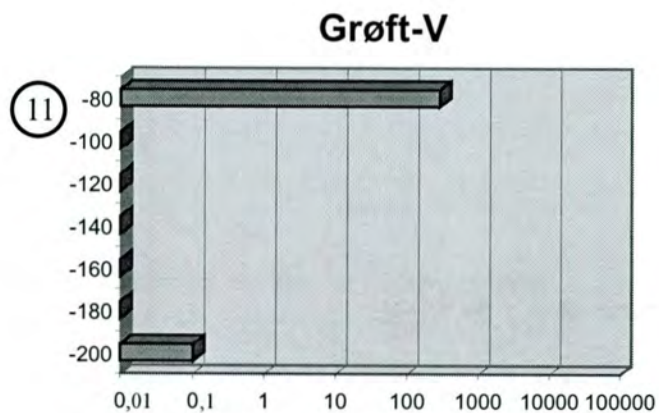
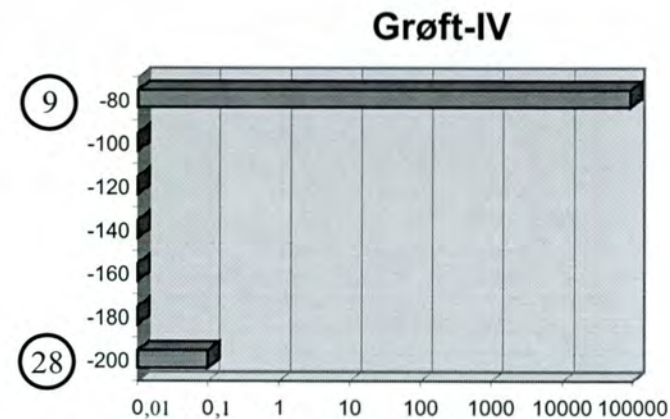
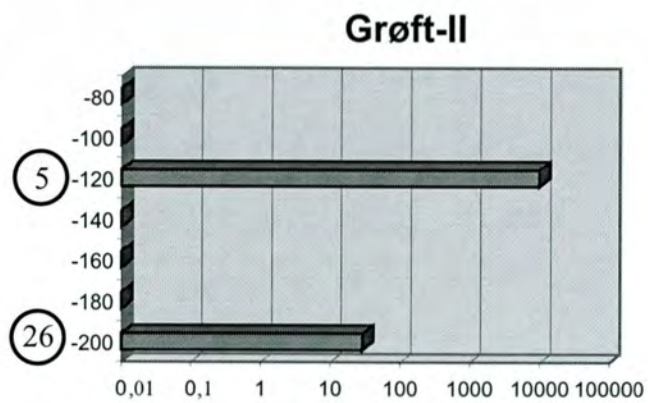
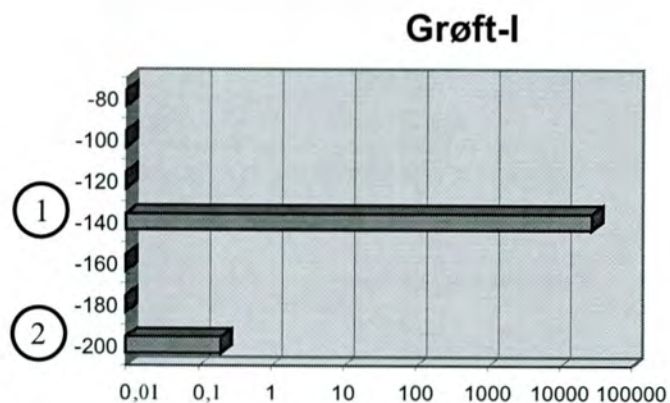
- Figur 1: Snitt av grøft gravd i 1993
- Figur 2: Målte verdier av PAH i grøftene som er prøvetatt

Figur 1: Snitt av grøft gravd i 1993

NORSK WALLBOARD A/S
VENNESLA

Figur 2: Målte konsentrasjoner av PAH i µgPAH/g (logaritmisk skala) vist i cm under bakkenivå i de undersøkte grøftene. Prøvenummer er angitt.

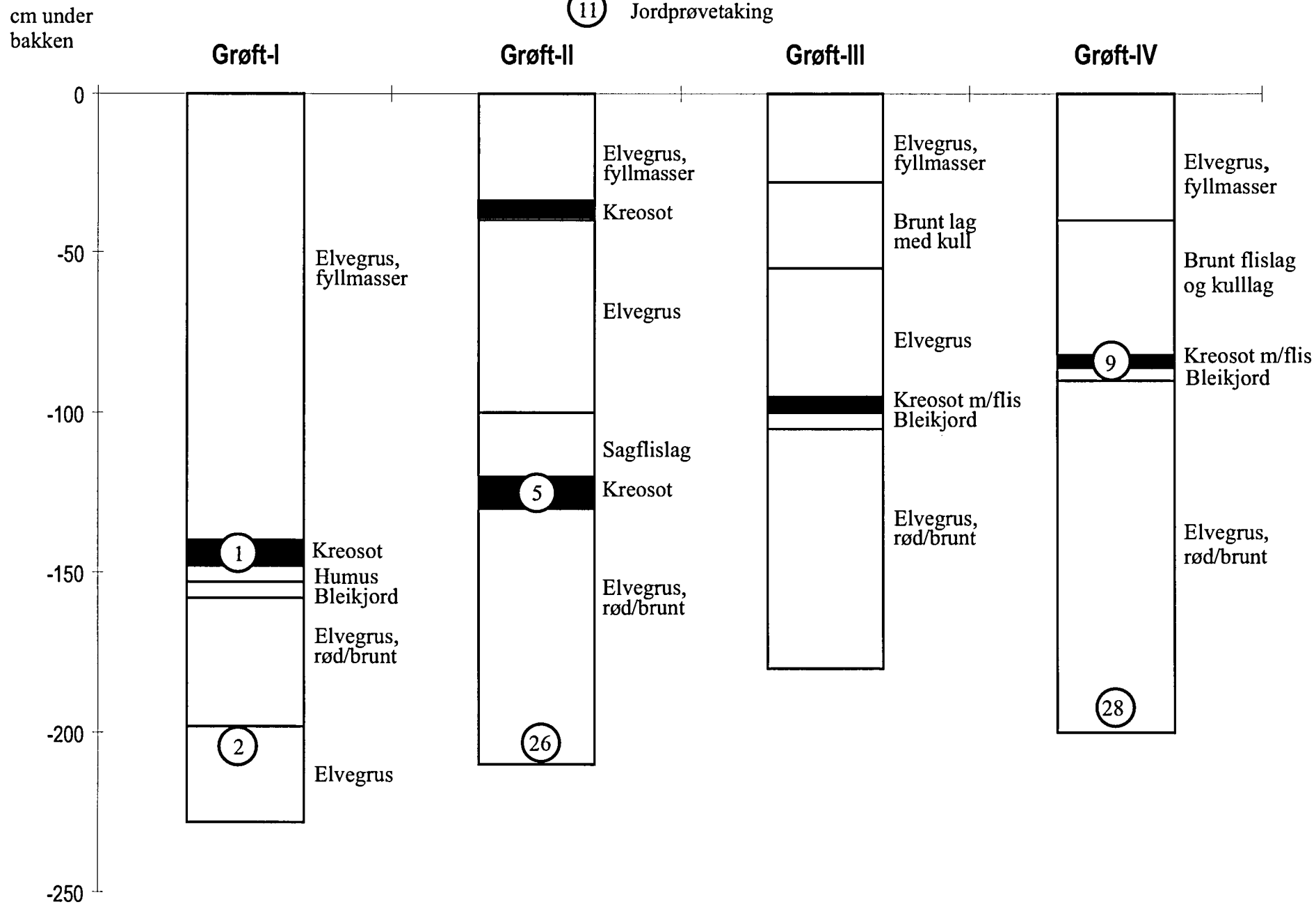

DATABILAG 1

Profilbeskrivelse av Grøft I - XIV

Beskrivelse av Grøft I - IV, Norsk Wallboard

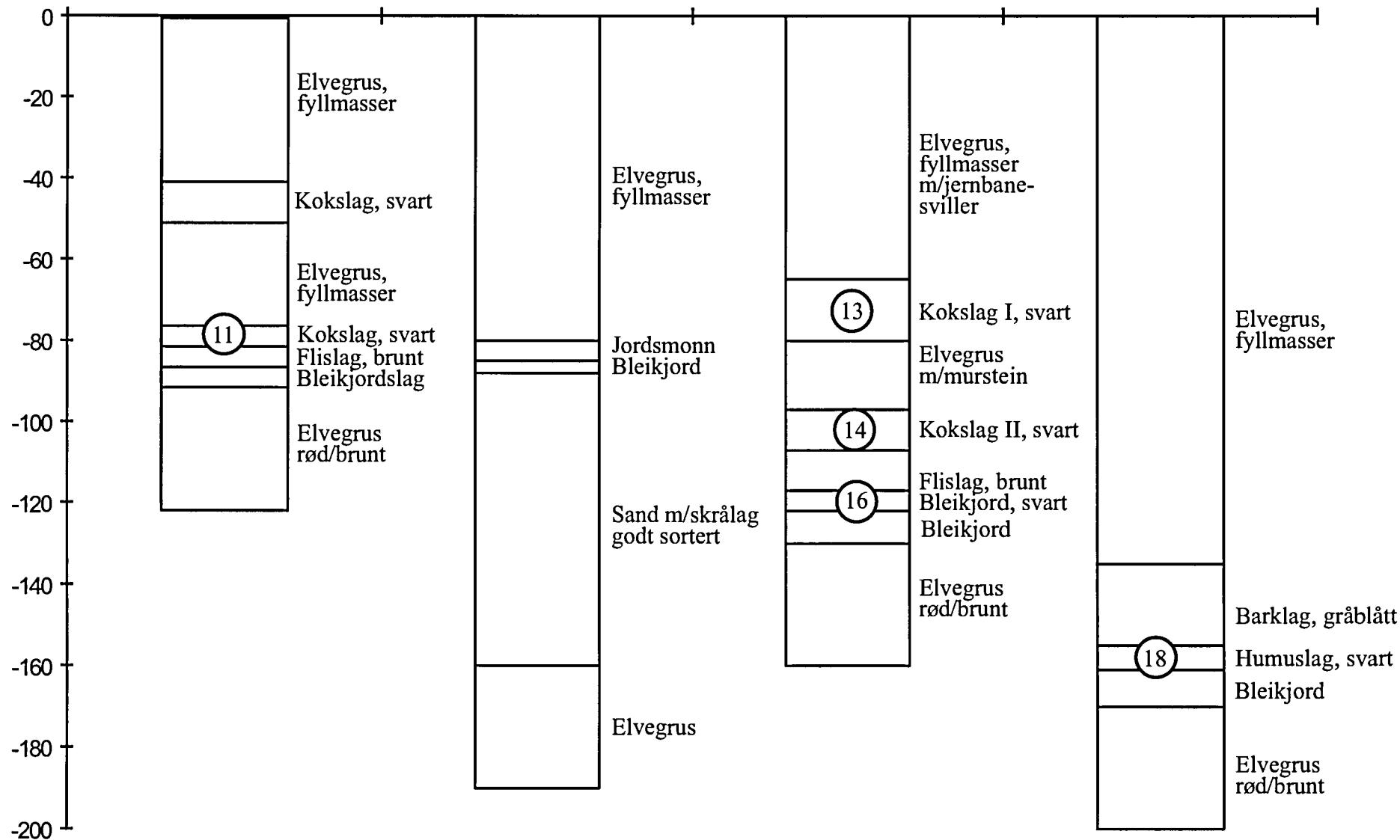
11 Jordprøvetaking

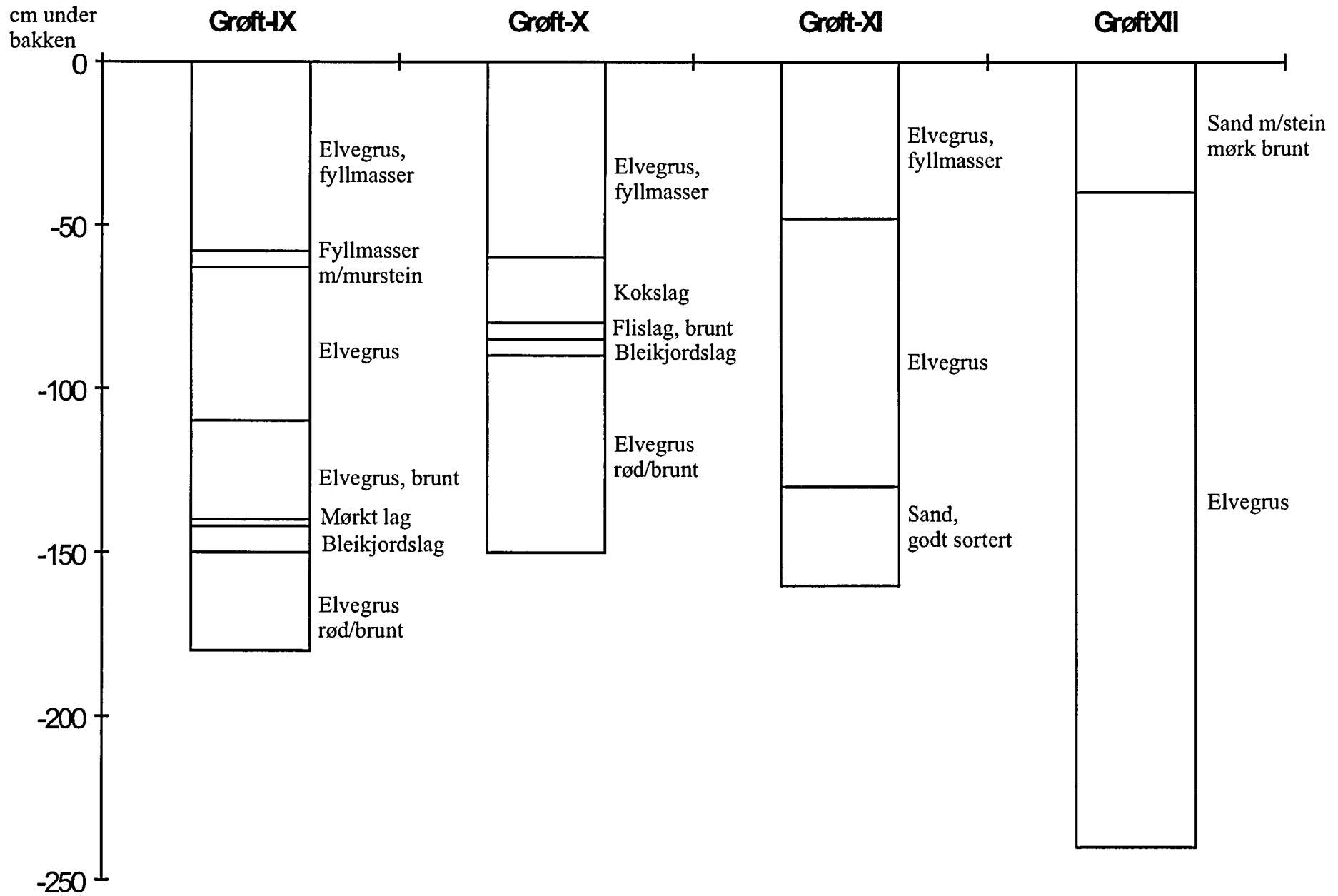
Beskrivelse av Grøft V - VIII, Norsk Wallboard

⑪ Jordprøvetaking

cm under bakken

Beskrivelse av Grøft IX - XII, Norsk Wallboard

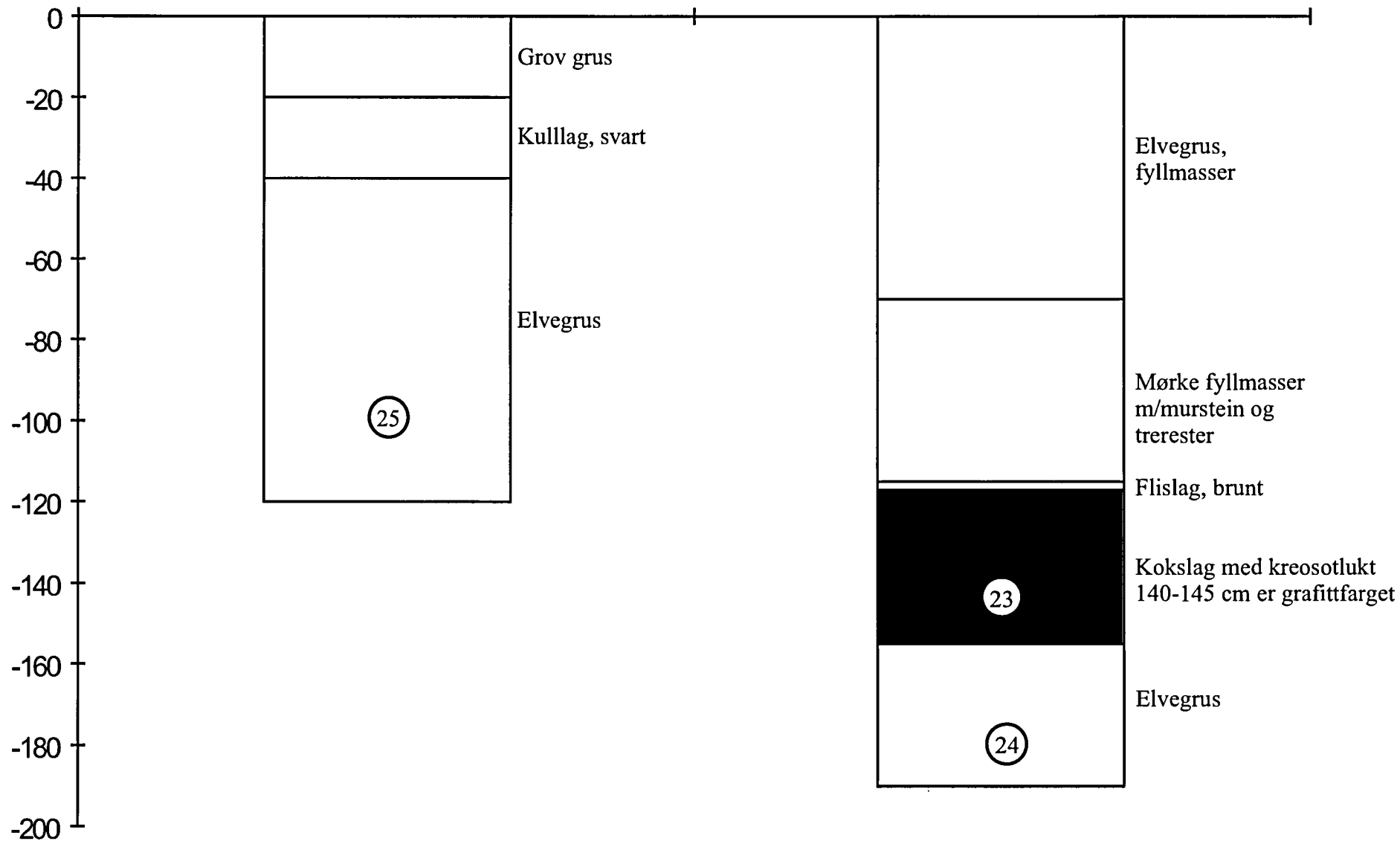
Beskrivelse av Grøft XIII - XIV

⑪ Jordprøvetaking

cm under
bakken

Grøft-XIII

Grøft-XIV

DATABILAG 2

Analyserapport for sedimentprøve, prøvetatt høsten 1993, SINTEF kjemi

SINTEF
SI

Fax 380.26144
Divind Rosmussen 380 26341
Tytkemannens tiljovnerd.

Norsk Wallboard
Vennesla
Oslo lavaldrind

SINTEF SI

Norsk Wallboard A.S
Postboks 21
4701 Vennesla

Adresse/Address:
Postboks 124 Blindern
N-0314 Oslo 3, NORWAY

Besøksadresse/Location:
Forskningsveien 1

Telefon/Telephone:
+47 22 06 73 00

Telefax:
+47 22 06 73 50

Telex:
71 536 SI N

Att.: Edvin Skaiå

Rapport

Deres ref.:
E.Skaiå

Vår ref.:
G.Tveten

Direkte innvalg:
22067981

Oslo,
1993-10-15

Oppdragets tittel:

Analyse av polysykliske aromatiske hydrokarboner, PAH i jordprøve.

Oppdrag nr.:
21007893
1993-59

Sammendrag

Det ble funnet 28 mg PAH / g jord i prøven.

Eksperimentelt

Prøven ble opparbeidet og analysert etter vår metode for analyse av PAH i jordprøver. Analysemetoden er vedlagt.

Resultat

Resultatet er gitt i mg/g.

Prøve	Σ PAH	Σ Bisykliske forb.	Σ Andre polysykliske org.forb.
Jord	28	15	3

Se vedlagte tabell for fordeling av de enkelte PAH-forbindelsene

Prøven luktet sterkt kreosot og så nærmest ut som gammelt treverk

Flere av PAH-forbindelsene er mutagene forbindelser, og kan fremkalle kreft. For vurdering og håndtering av denne typen jordprøver henviser vi til Statens forurensningstilsyn, SFT.

Med hilsen
SINTEF SI

Grete Tveten
Grete Tveten
Prosjektleder

for
Arne Lund Kvernheim
Laboratorieleder

Alfild Kinghø

Tabell: Bisykliske og polysykliske aromatiske hydrokarboner (PAH), og andre polysykliske organiske forbindelser (POM).

PRØVE: 1993-59						
Enhet: µg/g						
1	Naftalen	9600				
2	2-Metylnaftalen	2800				
3	1-Metylnaftalen	1600				
4	Bifenyl	670				
Sum identifisert bisykliske		14670				
5	Acenaftalen					
6	Acenaften	1700				
7	Fluoren	1900				
8	2-Metylfluoren					
9	1-Metylfluoren					
10	Fenantren	7100				
11	Antracen	2300				
12	3-Metylfenantren	340				
13	2-Metylfenantren	440				
14	2-Metylantracen	130				
15	4,5-Dimetylfenantren	480				
16	4-og/eller 9-Metylfenantren	320				
17	1-Metylfenantren	130				
18	Fluoranten	3800				
19	Benz(e)acenaftalen *					
20	Pyren	2800				
21	Etyl-metyl-fenantren *	290				
22	Benzo(a)fluoren	400				
23	Benzo(b)fluoren	400				
24	4-Metylpyren					
25	2-Metylpyren / Metylfluoranten	100				
26	1-Metylpyren	98				
27	Benzo(ghi)fluoranten	89				
28	Benzo(c)fenantren	66				
29	Cyclopenteno(cd)pyren					
30	Benz(a)antracen	690				
31	Krysén og Trifenylen	860				
32	Benzo(b)fluoranten					
33	Benzo(j)fluoranten	1100				
34	Benzo(k)fluoranten					
35	Benzo(e)pyren	450				
36	Benzo(a)pyren	760				
37	Perylen	190				
38	Indeno(1,2,3-cd)pyren	480				
39	Dibenz(ac / ah)antracener	74				
40	Benzo(ghi)perylene	500				
41	Antantren	91				
42	Coronen	33				
Sum identifisert PAH		28111				
	Dibenzofuran	1800				
	Dibenzothiolen	280				
	Carbazol	510				
	Benzo(d,e,f)dibenzothiolen *	650				
	Benzofenon	28				
	Benzofenantridin					
	Benzo(c,d)pyren-6-on					
Sum identifiserte POM		3268				
Total sum identifisert		46049				

Deteksjonsgrense

5-20

* Verifisert ved tidligere MS-data. Kommersielle standarder ikke tilgjengelig.

Vedlegg

Analysemetode for bestemmelse av polisykliske aromatiske hydrokarboner, PAH i jord/slam/grusprøver.

Prøvene ble oppbevart i kjølerom / fryserom til analysen ble utført.

En del av prøven ble veid ut til analyse, og en del til tørrstoffbestemmelse.

Til prøven ble det satt til en deuterert indre standard før den ble ekstrahert med diklormetan i ultralydbad og på ristebord. Ekstraksjonen ble gjentatt, ekstraktene ble slått sammen og løsemidlet byttet til cykloheksan.

Cykloheksanekstraktet ble rensert opp med væske/væske ekstraksjon med DMF:vann (9:1) og PAH-forbindelsene ble tilbakeextrahert i cykloheksan.

Ekstraktet ble vasket med vann og tørket med natriumsulfat. Ekstraktet ble analysert på en gaskromatograf med masseselektiv detektor (GC/MS).

Det ble benyttet en metode for identifisering av de enkelte PAH-forbindelsene ved å registrere forbindelsenes spesifikke ion (SIM) innenfor et bestemt tidsintervall. De enkelte PAH-forbindelsene ble kvantifisert ved hjelp av en kjent PAH standard og de tilsatte indre standarder.

Kromatografiske betingelser:

Massespektrometer : Hewlett Packard 5970
Gaskromatograf : Hewlett Packard 5890
GC-kolonne : 30m x 0.25mm, 0.1µm DB 5

Temperaturer

Kolonne : 80°C(5min) - 6°C/min - 140°C - 15min - 4°C/min -
220°C - 35min - 8°C/min - 300°C - 15min
Injektor : 250°C
Ionekilde : 300°C

Bæregass : He
Ionisering : 70 eV
Scan frekvens : 0.6 sec/scan
Masseområde : 35-400
Injeksjon : 2 µl

SI

GTV 20.3.92

DATABILAG 3

Analyserapport for sedimentprøver, prøvetatt august 1996, SINTEF kjemi

NGU
P.b. 3006 Lade
7002 Trondheim

Att.: Arve Misund

96/00845 - 008

27.08.
MGU
AM
543

SINTEF Kjemi

Adresse/Address:
Postboks 124 Blindern
N-0314 Oslo 3, NORWAY

Besøksadresse/Location:
Forskningsveien 1

Telefon/Telephone:
+47 22 06 73 00

Telefax:
+47 22 06 73 50

Telex:
71 536 SIN

Foretaksregisteret:
NO 948 007 029 MVA

Rapport

Deres ref.:
96/00845-007MGU
AM/ay

Vår ref.:
G.Tveten

Direkte innvalg:
22067981

Oslo,
1996-09-25

Oppdrag nr.:
664034.37

Oppdragets tittel:

Prøveserie:
1996-539

Analyse av polysykliske aromatiske hydrokarboner, PAH og GC/MS
screening analyse.

Sammendrag

Det ble påvist fra 0,1-92000 µg PAH/g jord i prøvene.

Innledning

Prøvene ble mottatt 30.08.96 for analyse av PAH og organiske miljøgifter.

Prøveoversikt

Prøve	Dyp	Serie nr.	Analyse parameter
		1996-539	
1 Kreosotlag Grøft I		1	GC/MS-screening
2 Rent lag Grøft I	200 cm	2	PAH
5 Kreosotlag Grøft II	125 cm	3	"
26 Rent lag Grøft II		4	"
9 Kreosotlag Grøft IV	85 cm	5	"
28 Rent lag Grøft IV	200 cm	6	"

Prøve		Dyp	Serie nr.	Analyse parameter
			1996-539	PAH
11 Kull lag	Grøft V	80 cm	7	"
16 Svart jord	Grøft VII	122 cm	8	"
18 Svart jord	Grøft VIII	155-161 cm	9	"
23 Kreosotlag	Grøft XIV	140-145 cm	10	"
24 Rent lag	Grøft XIV	180 cm	11	"
25 Elvegrus	Grøft XIII	100 cm	12	"

Ekspérimentelt

Prøvene ble oppbevart i kjølerom til analysen ble utført.

Prøvene ble homogenisert ved omrøring og en del av prøvene ble veid ut til analyse, og en del til tørrstoffbestemmelse.

Tørrstoff bestemmelse ble utført etter Norsk standard 4764.

GC/MS-screening.

Til prøve 1 ble det tilsatt en indre standard blanding til GC/MS-screening analyse.

Prøven ble ekstrahert med diklormetan/vann og analysert med en GC/MS-screening teknikk.

PAH-analyse

Til prøvene ble det satt til en deuterert indre standard blanding før de ble ekstrahert med diklormetan/metanol (1:1) i ultralydbad og på ristebord. Ekstraksjonen ble gjentatt, ekstraktene ble slått sammen og metanolen ble vasket ut.

Ekstraktet ble vasket med vann og tørket med natriumsulfat. Ekstraktet ble analysert på en gasskromatograf med masseselektiv detektor (GC/MS).

Det ble benyttet en metode for identifisering av de enkelte PAH-forbindelsene ved å registrere forbindelsenes molekyl ion (SIM) innenfor et bestemt tidsintervall. De enkelte PAH-forbindelsene ble kvantifisert ved hjelp av en kjent PAH standard og de tilsatte indre standarder.

Resultat

Prøve	Serie nr.	Tørrstoff %	Sum PAH	SUM Bisykliske forb.	Sum POM
	1996-539			mg/kg	
1 Kreosotlag	1	58	i.a.		
2 Rent lag	2	96	0,2	0,2	0,02
5 Kreosotlag	3	88	9900	8000	950
26 Rent lag	4	96	29	1,1	1,5
9 Kreosotlag	5	58	92000	53000	8600
28 Rent lag	6	97	0,1	0,3	0,01
11 Kull lag	7	80	280	50	10
16 Svart jord	8	50	11	120	2,9
18 Svart jord	9	62	2,2	8,1	0,1
23 Kreosotlag	10	95	5000	65	260
24 Rent lag	11	96	0,6	0,01	i.p.
25 Elvegrus	12	85	3,1	0,2	0,08

i.a. = ikke analysert

i.p. = ikke påvist

POM= andre polisykliske organiske forb.

Se vedlagte tabell for fordelingen av de enkelte PAH-forbindelsene i prøvene.

I prøve 1 (Kreosotlag Grøft I), var det 1200 mg/kg kromatograferbart materiale. PAH-forbindelser utgjorde hovedmengden av disse. Sum av innholdet av noen PAH forbindelser (naftalen, fenantren, fluoren og pyren) var ca. 300 mg/kg. Det ble ikke påvist oljerelaterte hydrokarboner i prøven.

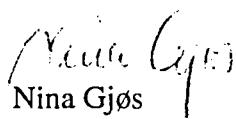
Deteksjonsgrensene jord:

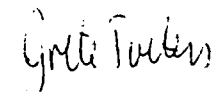
-enkeltporbindelser (BTEX) : 0,5 mg/kg.

-sum bensin : 5 mg/kg.

-sum hydrokarboner i karbontallsområdet ca. C12-C30 : 50 mg/kg.

Med hilsen
SINTEF Kjemi

Nina Gjøs
Laboratorieleder
Miljøteknologi og analyse

Grete Tveten
Prosjektleder

Vedlegg: 2 Tabeller

Tabell 1						
Bisykliske og polysykliske aromatiske hydrokarboner, PAH og andre polysykliske organiske forb. POM						
Serie nr.: 1996-539	2	3	4	5	6	7
Prøvenavn:	Rent lag Grøft I	Kreosotlag Grøft II	Rent lag Grøft II	Kreosotlag Grøft IV	Rent lag Grøft IV	Kullag Grøft V
Enhet: µg/g tørt materiale						
Naftalen	0.14	5695.2	0.45	31276.6	0.20	25.9
2-Metylnaftalen	0.03	1316.8	0.31	12307.0	0.04	16.2
1-Metylnaftalen	0.02	728.0	0.24	6738.0	0.02	6.6
Bifenyl	0.01	269.8	0.11	2498.7	0.01	1.5
Sum identifiserte bisykliske	0.20	8009.8	1.10	52820.2	0.25	50.3
Acenaftalen		3.8	0.02	42.1		1.4
Acenaften	0.03	1026.4	1.16	9054.1	0.02	3.3
Fluoren	0.02	750.8	1.12	6492.4	0.01	2.1
2-Metylfluoren						
1-Metylfluoren						
Fenantren	0.06	1970.9	4.87	18381.4	0.03	14.0
Antracen	0.02	750.6	1.66	7161.1	0.01	4.4
3-Metylfenantren	0.01	188.5	0.61	1842.2		4.9
2-Metylfenantren	0.01	248.0	0.89	2421.6		6.4
2-Metylantracen		144.9	0.33	1378.7		2.5
4,5-Metylenefenantren	0.01	307.6	0.98	2922.6		3.8
4-/9-Metylfenantren		182.6	0.53	1869.6		7.4
1-Metylfenantren		40.1	0.15	436.9		1.4
Fluoranten	0.03	1109.7	4.05	10531.2	0.01	32.9
Benz(e)acenaftalen						1.5
Pyren	0.03	804.6	3.19	7341.4	0.02	25.8
Etyl-metyl-fenantren		75.7	0.28	777.3		4.3
Benzo(a)fluoren		173.6	0.59	1465.4		9.9
Benzo(b)fluoren/4-Metylpyren		188.6	0.67	1526.0		9.5
2-Metylpyren/Metylfuoranten		51.2	0.21	484.0		3.3
1-Metylpyren		43.8	0.17	399.8		2.3
Benzo(ghi)fluoranten		33.1	0.13	307.9		2.3
Benzo(c)fenantren		28.9	0.11	275.7		1.7
Benz(a)antracen		299.9	1.16	2723.5		17.9
Krysen/Trifenylene	0.01	296.3	1.39	2492.7	0.01	15.8
Benzo(b)+(j)+(k)fluoranten	0.01	362.1	1.60	3691.5	0.01	32.1
Benzo(e)pyren		126.8	0.60	1242.7		11.3
Benzo(a)pyren		185.8	0.77	2001.7		17.0
Perylen		187.0	0.73	1536.7		15.2
Indeno(1,2,3-cd)pyren		118.5	0.45	1141.1		11.2
Dibenz(ac-ah)antracen		21.4	0.08	268.8		2.0
Benzo(ghi)perylene		106.6	0.43	1021.9		9.2
Antantren		24.6	0.05	125.6		1.3
Coronen				168.5		0.8
Sum identifiserte PAH	0.21	9852.4	28.99	91526.3	0.12	278.9
Dibenzofuran	0.02	666.2	0.73	5995.2	0.01	3.5
Dibenzothiofen		95.0	0.28	924.3		0.8
Karbazol		145.6	0.21	1287.4		1.0
Benzo(d,e,f)dibenzotiofen		19.3	0.09	187.8		1.0
Benzotiofen		18.1	0.16	156.0		3.0
Benzofenantridin		5.8	0.04			0.7
Sum identifiserte POM	0.02	949.9	1.52	8550.5	0.01	10.0
Total sum identifiserte	0.43	18812.1	31.61	152897.1	0.40	339.1
Kvantifiseringsgrense for enkelt forbindelser 0.01-4µg/g						

Tabell 2					
Bisykliske og polysykliske aromatiske hydrokarbener, PAH og andre polysykliske organiske forb. POM					
Serie nr.: 1996-539	8	9	10	11	12
Prøvenavn:	Svart jord Grøft VII	Svart jord Grøft VIII	Kreosotlag Grøft XIV	Rent lag Grøft XIV	Elvegrus Grøft XIII
Enhet: µg/g tørt materiale					
Naftalen	92.9	7.03	15.4	0.01	0.16
2-Metylnaftalen	17.2	0.59	10.6		0.05
1-Metylnaftalen	8.5	0.37	36.2		0.03
Bifenyl	1.9	0.11	2.5		
Sum identifiserte bisykliske	120.5	8.11	64.8	0.01	0.24
Acenaftalen			16.4		
Acenaften	4.8	0.34	270.1	0.01	
Fluoren	1.6	0.12	172.2	0.01	0.03
2-Metylfluoren					
1-Metylfluoren					
Fenantren	1.6	0.33	682.8	0.04	0.17
Antracen	0.3	0.09	308.7	0.02	0.06
3-Metylfenantren			88.5	0.01	0.05
2-Metylfenantren			130.2	0.01	0.08
2-Metylantracen			67.0	0.01	0.07
4,5-Metylenefenantren			121.8	0.02	
4-/9-Metylfenantren			91.6	0.01	
1-Metylfenantren			24.4	0.00	
Fluoranten	0.6	0.28	694.8	0.09	0.19
Benz(e)acenaftalen					
Pyren	0.5	0.29	526.4	0.10	0.22
Etyl-metyl-fenantren			59.4	0.01	
Benzo(a)fluoren			86.6	0.01	0.05
Benzo(b)fluoren/4-Metylpyren			60.8	0.01	0.06
2-Metylpyren/Metylfluoranten			38.4	0.01	
1-Metylpyren			29.9		
Benzo(ghi)fluoranten			21.5		
Benzo(c)fenantren			19.2		
Benz(a)antracen	0.2	0.11	215.3	0.04	0.15
Krysen/Trifenylen	0.3	0.16	247.5	0.05	0.22
Benzo(b)+(j)+(k)fluoranten	0.5	0.31	575.3	0.05	0.40
Benzo(e)pyren	0.2	0.11	93.2	0.02	0.29
Benzo(a)pyren			119.4	0.02	0.24
Perylen			127.3	0.03	0.18
Indeno(1,2,3-cd)pyren			72.2	0.01	0.19
Dibenz(ac-ah)antracen					0.19
Benzo(ghi)perylene			60.5	0.01	0.28
Antantren					
Coronen					
Sum identifiserte PAH	10.6	2.15	5021.3	0.59	3.10
Dibenzofuran	2.8	0.13	149.9		0.02
Dibenzothiofen	0.1		53.7		0.02
Karbazol					
Benzo(d,e,f)dibenzotiofen			20.2		
Benzotiofen			31.7		0.04
Benzofenantridin			9.1		
Sum identifiserte POM	2.9	0.13	264.6		0.08
Total sum identifiserte	134.1	10.39	5350.6	0.60	3.42
Kvantifiseringsgrense for enkelt forbindelser. 0.01-4µg/g					

DATABILAG 4

Analyserapport for vannprøve, prøvetatt 21. oktober 1993, SINTEF kjemi

NGU
P.b. 3006 Lade
7002 Trondheim

96/00845-010

Att.: Arve Misund

MGU
AM
543**SINTEF Kjemi**

Adresse/Address:
Postboks 124 Blindern
N-0314 Oslo 3, NORWAY

Besøksadresse/Location:
Forskningsveien 1

Telefon/Telephone:
+47 22 06 73 00

Telefax:
+47 22 06 73 50

Telex:
71 536 SI N

Foretaksregisteret:
NO 948 007 029 MVA

Rapport

96/00845-009/MGU AM/ås	Vår ref.: G.Tveten	Direkte innvalg: 22067981	Oslo, 1996-10-31
Oppdragets tittel:			Oppdrag nr.: 664045.06
			Prøveserie: 1996-699

Analyse av polysykliske aromatiske hydrokarboner, PAH.

Sammendrag

Det ble påvist 0,04µg PAH/l i prøven.

Innledning

Vannprøven ble mottatt 22.10.96 for analyse av PAH.

Prøveoversikt

Prøven var merket: Norsk Wallboard, Vennesla.

Eksperimentelt

Prøven ble oppbevart i kjølerom til analysen ble utført.

Til prøven ble det satt til en deuterert indre standard blanding før ekstraksjon med diklormetan. Ekstraktet ble konsentrert, vasket med vann og tørket med natriumsulfat. Ekstraktet ble analysert på en gasskromatograf med masseselektiv detektor (GC/MS).

Det ble benyttet en metode for identifisering av de enkelte PAH-forbindelsene ved å registrere forbindelsenes molekyl ion (SIM) innenfor et bestemt tidsintervall. De enkelte PAH-forbindelsene ble kvantifisert ved hjelp av en kjent PAH standard og de tilsatte indre standarder.

Resultat

Prøve	Serie nr.	Sum PAH	SUM Bisykliske forb.	Sum POM
	1996-699	µg/l		
Norsk Wallboard	1	0,04	i.p.	i.p.

i.p. = ikke påvist

POM= andre polysykliske organiske forb.

Se vedlagte tabell for fordelingen av de enkelte PAH-forbindelsene i prøven.

Med hilsen
SINTEF Kjemi

Nina Gjøs
Laboratorieleder
Miljøteknologi og analyse

Grete Tveten
Prosjektleder

Vedlegg: 1 Tabell

Tabell		
Bisykliske og polisykliske aromatiske hydrokarboner, PAH og andre polisykliske organiske forb. POM		
Prøve navn:	Norsk Wallboard	
Serie nr. 1996-699	1	
Enhet: µg/l		
Naftalen		
2-Metylnaftalen		
1-Metylnaftalen		
Bifenyl		
Sum identifiserte bisykliske	0.000	
Acenaftalen		
Acenaften		
Fluoren		
2-Metylfluoren		
1-Metylfluoren		
Fenantren	0.011	
Antracen		
3-Metylfenantren		
2-Metylfenantren		
2-Metylantracen		
4,5-Metylenefenantren		
4-/9-Metylfenantren		
1-Metylfenantren		
Fluoranten	0.024	
Benz(e)acenaftalen		
Pyren		
Etyl-metyl-fenantren		
Benzo(a)fluoren		
Benzo(b)fluoren		
4-Metylpyren		
2-Metylpyren/Metylfluoranten		
1-Metylpyren		
Benzo(ghi)fluoranten		
Benzo(c)fenantren		
Cyclopenteno(cd)pyren		
Benz(a)antracen		
Krysen/Trifenylene		
Benzo(b)+(j)+(k)fluoranten		
Benzo(e)pyren		
Benzo(a)pyren		
Perylen		
Indeno(1,2,3-cd)pyren		
Dibenz(ac-ah)antracen		
Benzo(ghi)perylene		
Antantren		
Coronen		
Sum identifiserte PAH	0.035	
Dibenzofuran		
Dibenzothiofen		
Karbazol		
Benzo(d,e,f)dibenzotiofen		
Benzofenon		
Benzofenantridin		
Sum identifiserte POM		
Total sum identifiserte	0.035	
Kvantifiseringsgrense for enkelt forbindelse: 0.008-0.02 µg/l		

DATABILAG 5

Analyserapport for uorganisk analyser av jordprøver prøvetatt august 96, NGU

NGU, Oppdrag miljøgeologi
v/Arve Misund
Prosjektnr. 2721.00

Analyserapport 1996.084

ANALYSEKONTRAKT NR.: 1996.0184
NGU PROSJEKT NR.: 2721.00

OPPDRAGSGIVER: NGU, Oppdrag miljøgeologi

ADRESSE:

TLF.: 362

KONTAKTPERSON: Arve Misund

PRØVETYPE: Sediment

ANTALL PRØVER: 2

IDENTIFIKASJON AV PRØVER: Iflg. liste fra oppdragsgiver

PRØVER MOTTATT: 13.09.96

ANMERKNINGER: Ingen

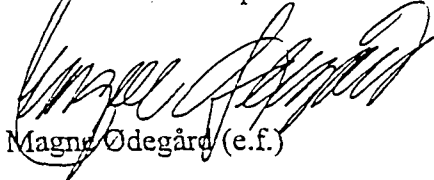
SPESIFIKASJON AV OPPDRAGET I HENHOLD TIL ANALYSEKONTRAKT:

METODE	DOKUMENTASJON *)	OMFATTES AV AKKREDITERING
ICP-AES geologisk materiale	NGU-SD 2.11	Ja

Denne rapporten inneholder i alt 4 sider. Rapporten må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning fra NGU-Lab.

Alle forhold ved prøvetaking, behandling og transport av prøvene før innlevering til NGU-Lab er underlagt oppdragsgivers ansvar. Analyseresultater framlagt i denne rapporten refererer derfor kun til det prøvematerialet som er mottatt av NGU-Lab.

Trondheim, 26. september 1996

Magnar Odegård (e.f.)

*) Fortegnelse over dokumentasjon finnes i NGU-Labs Kvalitetshåndbok, NGU-SD 0.1, som kan rekvireres fra NGU-Labs sekretariat.

Metoden er basert på fremstilling av analyseløsninger ved ekstraksjon med 7 N HNO₃ i autoklav i samsvar med Norsk Standard - NS 4770

INSTRUMENT TYPE : Thermo Jarrell Ash ICP 61

NEDRE BESTEMMELSESGRENSER FOR PLASMA ANALYSER BASERT PÅ AUTOKLAVEKSTRASJON (1 g prøve i 100 ml analysevolum)
(For analyser med tynningsfaktor som avviker fra 100, blir deteksjonsgrensene automatisk omregnet.)

Si ppm	Al ppm	Fe ppm	Ti ppm	Mg ppm	Ca ppm	Na ppm	K ppm	Mn ppm	P ppm
100.-	20.-	5.-	1.-	100.-	200.-	200.-	100.-	0.2	10.-
Cu ppm	Zn ppm	Pb ppm	Ni ppm	Co ppm	V ppm	Mo ppm	Cd ppm	Cr ppm	Ba ppm
1.-	2.-	5.-	2.-	1.-	1.-	1.-	1.-	1.-	1.-
Sr ppm	Zr ppm	Ag ppm	B ppm	Be ppm	Li ppm	Sc ppm	Ce ppm	La ppm	Y ppm
2.-	1.-	1.-	5.-	0.2	1.-	0.2	10.-	1.-	0.2

ANALYSEUSIKKERHET: For samtlige elementer regnes med en total usikkerhet i ekstraksjon og analyse på ± 10 %.

PRESISJON : Det kjøres rutinemessig kontrollprøver, som føres i kontrolldiagram (X-diagram). Disse kan forevises om ønskelig.

ANTALL PRØVER: 2+2 P

ANMERKNINGER: Ingen

Rapporten må ikke gjengis i utdrag uten skriftlig godkjenning fra NGU-Lab.

Ferdig analysert	26. september 1996	Brit Inger Vongraven
	Dato	OPERATØR

	13	13 P	14	14 P
Si	206ppm	212ppm	328ppm	227ppm
Al	393ppm	510ppm	843ppm	379ppm
Fe	0.12%wt	0.14%wt	0.35%wt	0.17%wt
Ti	17.4ppm	37.1ppm	106ppm	32.8ppm
Mg	109ppm	140ppm	510ppm	< 100ppm
Ca	813ppm	853ppm	986ppm	749ppm
Na	220ppm	< 200ppm	208ppm	< 200ppm
K	< 100ppm	< 100ppm	158ppm	< 100ppm
Mn	21.7ppm	28.0ppm	40.0ppm	14.9ppm
P	42.2ppm	56.5ppm	99.0ppm	60.9ppm
Cu	17.5ppm	27.5ppm	8.6ppm	7.1ppm
Zn	14.4ppm	15.8ppm	21.3ppm	17.2ppm
Pb	13.2ppm	13.0ppm	68.0ppm	54.7ppm
Ni	25.3ppm	26.0ppm	17.3ppm	10.9ppm
Co	< 1.0ppm	1.3ppm	1.8ppm	< 1.0ppm
V	50.3ppm	53.1ppm	12.3ppm	9.3ppm
Mo	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm
Cd	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm
Cr	1.3ppm	< 1.0ppm	4.7ppm	1.4ppm
Ba	17.2ppm	12.3ppm	26.6ppm	20.3ppm
Sr	7.4ppm	6.2ppm	7.2ppm	5.9ppm
Zr	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm
Ag	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm
B	< 5.0ppm	< 5.0ppm	6.0ppm	5.8ppm
Be	303ppb	364ppb	758ppb	455ppb
Li	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm	< 1.0ppm
Sc	< 200ppb	< 200ppb	462ppb	< 200ppb
Ce	<10.0ppm	<10.0ppm	<10.0ppm	<10.0ppm
La	< 1.0ppm	< 1.0ppm	3.3ppm	< 1.0ppm
Y	297ppb	435ppb	1.3ppm	693ppb

(Untitled)

Channel Diameter (Lower) µm	Cum. < Volume %
47.93	0
52.63	0
57.77	0
63.41	0
69.62	0
76.43	0
83.90	0
92.09	0
101.1	0
111.0	0
121.8	0
133.7	0
146.8	0.062
161.2	0.186
176.8	0.303
194.2	0.440
213.2	0.718
234.1	1.25
256.8	2.04
282.1	3.11
309.6	4.66
339.8	6.80
373.1	9.49
409.6	12.70
449.7	16.44
493.6	20.60
541.9	24.93
594.9	29.37
653.0	33.88
716.9	38.43
786.9	43.24
863.9	48.47
948.2	53.55
1,041	58.44
1,143	64.32
1,255	70.72
1,377	75.47
1,512	79.49
1,660	85.12
1,822	92.38
2,000	100.00

pr24gjen

Channel Diameter (Lower) µm	Cum. < Volume %
47.93	0.382
52.63	0.398
57.77	0.414
63.41	0.430
69.62	0.447
76.43	0.465
83.90	0.486
92.09	0.512
101.1	0.544
111.0	0.583
121.8	0.634
133.7	0.702
146.8	0.796
161.2	0.922
176.8	1.09
194.2	1.32
213.2	1.65
234.1	2.13
256.8	2.83
282.1	3.84
309.6	5.23
339.8	7.08
373.1	9.43
409.6	12.27
449.7	15.53
493.6	19.13
541.9	22.98
594.9	27.00
653.0	31.17
716.9	35.54
786.9	40.14
863.9	45.04
948.2	50.26
1,041	55.79
1,143	61.59
1,255	67.61
1,377	73.82
1,512	80.18
1,660	86.69
1,822	93.34
2,000	100.00